

податків, фінансової поліції. Зміни передбачені в даному законодавчому акті стосуються сплати податку на прибуток, ПДФО, ПДВ, акцизного податку, рентної плати, податку на майно та спеціальних податкових режимів.

Список використаних джерел:

1. Гмиря В. П. Роль податків в умовах забезпечення розвитку економіки України / Фінансовий простір. – 2014. – № 4. – С. 58-62.
2. Свешніков С. М. Бюджетно-податкова політика сучасної держави та гармонізація податкових систем країн ЄС. Вектори для України: навчальний посібник / С. М. Свешніков, В. В. Юрченко, В. І. Крижановський. – Київ, 2016. – 39 с.

O. Pokrovska. Role of taxes in economic development of the country.

Summary

The essence and the main role of taxes in the social economic development of the country are explored. The main functions of taxes are analyzed, through which they reveal their role and importance for the development of Ukraine. Models of tax systems of countries of the world in comparison with the domestic tax system are presented.

Keywords: taxes, tax policy, budget, fiscal function, taxpayers, model of tax systems

Прокопишин О. С.

*Канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування,
Львівський національний аграрний університет,
м. Львів, Україна
os378@ukr.net*

Гнатишин Л. Б.

*Канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування,
Львівський національний аграрний університет,
м. Львів, Україна
gnatluda@ukr.net*

ОФШОРНИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ

У статті розглянуто сутність та найпоширеніші схеми офшорного бізнесу в Україні, а також наведено його переваги та недоліки для економіки країни.

Ключові слова: офшор, офшорний бізнес, офшорні компанії, офшорні зони, офшорні інвестиції.

Істотне оподаткування, що застосовують у вітчизняній економічній системі, змушує більшість підприємств шукати прийнятні способи збереження доходу, найчастіше за рахунок виведення своїх капіталів в офшорні зони. Виведення капіталу з економіки країни має значний

негативний вплив на її розвиток, за рахунок зменшення обсягів капіталу, що обертається в державі, а також недоотримання бюджету, а відповідно, і його значного дефіциту. Саме тому однією з найважливіших проблем економіки України є відтік капіталу до офшорних країн, що зумовлює необхідність їх законодавчого регулювання з боку держави.

Термін «офшор» (від англ. «offshore») має економіко-географічне походження і означає територію, розміщену поза берегом. А під «офшорною зоною» загалом треба розуміти будь-яку країну з низькою або нульовою податковою ставкою на всі або окремі категорії доходів, певний рівень банківської або комерційної секретності, мінімальну або повну відсутність резервних вимог Центрального банку або обмежень за конвертованою валютою [1]. Крім того, більшість офшорних зон має відносно прості вимоги з ліцензування і регулювання діяльності фінансових компаній та інших підприємств.

З метою мінімізації податків і захисту свого капіталу бізнесмени використовують офшори практично в усіх видах діяльності й у всіх країнах. Зрозуміло, Україна – не виняток. Вперше українські бізнесмени отримали можливість відкривати офшорні компанії у 1991 році. Проте, Україна ще й досі не визначилася з юридичним оформленням офшорних зон, умов та необхідності їх застосування. Як наслідок, така правова невизначеність та відсутність законодавчої регламентації не дають змоги говорити про створення в державі ефективного механізму функціонування офшорної діяльності.

На сьогодні найпоширенішими офшорними схемами, які використовують в Україні, є:

1. Реєстрація офшорів в юрисдикції, адаптованої під торгові схеми. Тобто, коли за експорту офшорна компанія купує товар в Україні за ціною, близькою до собівартості у виробника, а потім перепродує кінцевому покупцеві в Європі вже за світовою ринковою ціною. Відтак отримує прибуток за рахунок різниці в ціні, і не обкладається податком. А за імпорту,

навпаки, компанія закупає товар за кордоном за ринковою ціною, потім продає його українському підприємству за потрібною ціною.

2. Як власник акцій або часток в інших компаніях. Реєстрація офшорів у країнах з пільговим оподаткуванням за дивідендами, відсотками, роялті. Якщо клієнт не хотів би фігурувати в реєстраційних органах України як власник великої української компанії, можна зареєструвати офшор, акції або частки, оформивши на підконтрольну офшорну компанію. Офшорна компанія створюється в юрисдикціях, що забезпечують максимальну конфіденційність інформації, і контролюється самим клієнтом.

Основними позитивними чинниками впливу офшорів на економіку країни є те, що офшори спонукають до активізації різноманітних фінансових потоків та прискорення обороту фінансових активів у міжнародному масштабі, забезпечуючи розвиток фінансових ринків, створюючи умови для диверсифікації інвестицій, розширення доступу до кредитів та покращання розміщення капіталу; спонукаючи до зниження загального податкового тиску у світі, і саме цим стимулюють економічну активність у глобальній економіці; підвищують конкурентоспроможність компаній та підприємств у національній та світовій економіці, які отримують можливість впроваджувати гнучкіші стратегії розвитку, особливо порівняно з конкурентами, що не використовують офшорних схем; сприяють оптимізації податків; спрощують документообіг, приводять до невторчання корумпованих чиновників у комерційні процеси.

Проте, крім позитивних чинників, є й негативні, зокрема: недобросовісна податкова конкуренція; формування чинника нестабільності у світовій економіці, за допомогою потенційного накопичення в офшорних зонах великих обсягів, зокрема спекулятивних капіталів; сприяння відтоку капіталу; підтримка тіньової економіки [3, с. 120-121].

Упродовж останніх років економіка країни пережила стрімкий відтік капіталу в офшорні зони. Бажання інвесторів вивести кошти з України можна пояснити неефективною державною політикою. Оскільки через високий

рівень оподаткування та несприятливість умов з боку держави щодо ведення бізнесу неможливо зробити Україну великою офшорною зоною, та й і законодавча база поки ще неготова до ефективного механізму функціонування офшорної діяльності в Україні. Очевидно одне – поки в Україні не буде створено комфортних умов для ведення бізнесу, додаткові інвестиції не надійдуть до нашої країни, однак і не зупиниться відтік вітчизняного капіталу.

Список використаних джерел:

1. Бозуленко О. К. Роль офшорної фінансової діяльності у світовій фінансовій системі / О.К. Бозуленко // Економіст. – 2010. – № 1. – С. 51-53.
2. Кміль В. М. Офшорні зони як інструмент міжнародної податкової конкуренції / В. М. Кміль, Л. П. Ткачик // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2009. – № 1. – С. 151-157.
3. Москаленко Н. В. Проблеми, зумовлені функціонуванням офшорних юрисдикцій, та шляхи їх розв'язання / Н. В. Москаленко // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 10. – С. 117–121.
4. Офіційний сайт Держкомстату України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

O. Prokopyshyn, L. Hnatyshyn. Offshore business in Ukraine.

Summary

In the article essence and more widespread charts of offshore business in Ukraine is considered. Advantages and lacks of offshore business for an economy are presented.

Keywords: offshore, offshore business, offshore companies, offshore zones, offshore investments.